

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
και Μηχανικών Υπολογιστών
Τομέας Τεχνολογίας Πληροφορικής και Υπολογιστών

Μελέτη επίδρασης ανταγωνισμού για κοινούς πόρους σε περιβάλλον cloud

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Επιβλέπων : Γεώργιος Γκούμας
Αν. Καθηγητής Ε.Μ.Π.

Αθήνα, Ιανουάριος 2017

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
και Μηχανικών Υπολογιστών
Τομέας Τεχνολογίας Πληροφορικής και Υπολογιστών

Μελέτη επίδρασης ανταγωνισμού για κοινούς πόρους σε περιβάλλον cloud

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Επιβλέπων : Γεώργιος Γκούμας
Αν. Καθηγητής Ε.Μ.Π.

Εγκρίθηκε από την τριμελή εξεταστική επιτροπή την 17η Ιανουαρίου 2017.

.....
Γεώργιος Γκούμας
Αν. Καθηγητής Ε.Μ.Π.

.....
Νικόλαος Παπασπύρου
Αν. Καθηγητής Ε.Μ.Π.

.....
Νεκτάριος Κοζύρης
Καθηγητής Ε.Κ.Π.Α.

Αθήνα, Ιανουάριος 2017

.....
Κωνσταντίνος Παπαδημητρίου

Διπλωματούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών Ε.Μ.Π.

Copyright © Κωνσταντίνος Παπαδημητρίου, 2017.
Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Περίληψη

Σκοπός της παρούσης εργασίας είναι η ανάλυση βασικών αλγορίθμων χρονοδρομολόγησης σε περιβάλλον cloud computing, δηλαδή θα δούμε πόσο περίπου βγαίνει..

Σε λίγο θα ξεενερώσω περισσότερο..

Λέξεις κλειδιά

Γλώσσες προγραμματισμού, Προγραμματισμός με αποδείξεις, Ασφαλείς γλώσσες προγραμματισμού, Πιστοποιημένος κώδικας.

Abstract

The purpose of this diploma dissertation is on one hand the design of a simple high-level language that supports programming with proofs, and on the other hand the implementation of a compiler for this language. This compiler will produce code for an intermediate-level language suitable for creating certified binaries.

The need for reliable and certifiably secure code is even more pressing today than it was in the past. In many cases, security and software compatibility issues put in danger the operation of large systems, with substantial financial consequences. The lack of a formal way of specifying and proving the correctness of programs that characterizes current programming languages is one of the main reasons why these issues exist. In order to address this problem, a number of frameworks with support for certified binaries have recently been proposed. These frameworks offer the possibility of specifying and providing a formal proof of the correctness of programs. Such a proof can easily be checked for validity before running the program.

The frameworks that have been proposed are intermediate-level in nature, thus the process of programming in these is rather cumbersome. The high-level languages that accompany some of these frameworks, while very expressive, are hard to use. A simpler high-level language, like the one proposed in this dissertation, would enable further use of this programming idiom.

In the language we propose, the programmer specifies the partial correctness of a program by annotating function definitions with pre- and post-conditions that must hold for their parameters and results. The programmer also provides a set of theorems, based on which proofs of the proper implementation and use of the functions are constructed. An implementation in OCaml of a compiler from this language to the NFLINT certified binaries framework was also completed as part of this dissertation.

We managed to keep the language close to the feel of the current widespread functional languages, and also to fully separate the programming stage from the correctness-proving stage. Thus an average programmer can program in a familiar way in our language, and later an expert on formal logic can prove the semi-correctness of a program. As evidence of the practicality of our design, we provide a number of examples in our language with full semi-correctness proofs.

Key words

Programming languages, Programming with proofs, Secure programming languages, Certified code.

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή αυτής της διατριβής, κ. Γιάννη Παπαδάκη, για τη συνεχή καθοδήγηση και εμπιστοσύνη του. Ευχαριστώ επίσης τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, κ.κ. Νίκο Παπαδόπουλο και Γιώργο Νικολάου για την πρόθυμη και πάντα αποτελεσματική βοήθειά τους, τις πολύτιμες συμβουλές και τις χρήσιμες συζητήσεις που είχαμε. Θέλω να ευχαριστήσω ακόμα τον συμφοιτητή και φίλο Πέτρο Πετρόπουλο, ο οποίος με βοήθησε σε διάφορα στάδια αυτής της εργασίας. Θα ήθελα τέλος να ευχαριστήσω την οικογένειά μου και κυρίως τους γονείς μου, οι οποίοι με υποστήριξαν και έκαναν δυνατή την απερίσπαστη ενασχόλησή μου τόσο με την εκπόνηση της διπλωματικής μου, όσο και συνολικά με τις σπουδές μου.

Κωνσταντίνος Παπαδημητρίου,

Αθήνα, 17η Ιανουαρίου 2017

Η εργασία αυτή είναι επίσης διαθέσιμη ως Τεχνική Αναφορά CSD-SW-TR-42-14, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Τομέας Τεχνολογίας Πληροφορικής και Υπολογιστών, Εργαστήριο Τεχνολογίας Λογισμικού, Ιανουάριος 2017.

URL: <http://www.softlab.ntua.gr/techrep/>

FTP: <ftp://ftp.softlab.ntua.gr/pub/techrep/>

Περιεχόμενα

Περίληψη	5
Abstract	7
Ευχαριστίες	9
Περιεχόμενα	11
1. Εισαγωγή	13
1.1 Αρχές πολυπύρηνων αρχιτεκτονικών	13
1.2 Λειτουργικά Συστήματα	13
1.3 Εικονικές Μηχανές (VM)	14
2. Εισαγωγή	15
2.1 Η γλώσσα προγραμματισμού C	15
2.2 Σημασιολογία γλωσσών προγραμματισμού	16
2.3 Θεωρία πεδίων	16
Βιβλιογραφία	19
Παράρτημα	21
A. Ευρετήριο συμβολισμών	21
B. Ευρετήριο γλωσσών	23
C. Ευρετήριο αριθμών	25

Κεφάλαιο 1

Εισαγωγή

1.1 Αρχές πολυπύρηνων αρχιτεκτονικών

Τα τελευταία χρόνια η σχεδίαση και οι αρχές των υπολογιστικών συστημάτων έχουν αλλάξει ραγδαία. Αρχικά ένας επεξεργαστής αποτελούνταν από ένα μόλις πυρήνα ο οποίος αναλάμβανε να εκτελέσει όλη την εργασία. Αυτό φυσικά καυστερει ιδιαίτερα τις διάφορες εφαρμογές και δεν εκμεταλεύεται τις δυνατότητες παραλληλισμού είτε εντός της εφαρμογής είτε μεταξύ δύο ή περισσότερων εφαρμογών. Έτσι η πρόοδος της τεχνολογίας και οι απαιτήσεις για μεγάλη υπολογιστική δύναμη έφεραν τις πολυπύρηνες αρχιτεκτονικών, στις οποίες ο φόρτος εργασίας διαμοιράζεται σε περισσότερους πυρήνες, βελτιώνοντας θεαματικά την απόδοση ενός συστήματος.

Η τεχνολογία των πολυπύρηνων αρχιτεκτονικών ήταν γνωστή και χρησιμοποιούταν από τις προηγούμενες δεκαετίες σε συστήματα μεγάλης κλίμακας όπως υπερυπολογιστές και κέντρα δεδομένων (data centers). Είναι τα τελευταία χρόνια όμως που έχει γνωρίσει μεγάλη άνθηση. Η μεγάλη ζήτηση σε αποδοτικότερα συστήματα έφερε την τεχνολογία σε υπολογιστές και συστήματα γενικού σκοπού όπως laptop και κινητά τηλέφωνα. Ωστόσο, τα συστήματα αυτά συναντάνε νέα προβλήματα (ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΒΑΛΩ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΟΝΟΠΥΡΗΝΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ) τα οποία περιορίζουν την βελτίωση της απόδοσης/υπολογιστικής ισχύος. Οι πυρήνες μοιράζονται κοινούς πόρους για τη χρήση/χρησιμοποίηση των οποίων ανταγωνίζονται. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της συνολικής επίδοσης (throughput). Είναι δουλειά λοιπόν του λειτουργικού συστήματος να μοιράσει με τέτοιο τρόπο τους πόρους στις διάφορες εφαρμογές ώστε να ελαχιστοποιήσει αυτόν τον ανταγωνισμό.

1.2 Λειτουργικά Συστήματα

Με τον όρο λειτουργικό σύστημα (Operating System - OS) εννοούμε το πρόγραμμα το οποίο αναλαμβάνει να διαμοιράσει τους πόρους του συστήματος στις διάφορες διεργασίες. Βασικός ρόλος λοιπόν του ΛΣ είναι να δίνει χρόνο για εκτέλεση στις εφαρμογές και να διαμοιράζει την κύρια μνήμη όπως και τους λοιπούς πόρους. Επίσης αναλαμβάνει να διατηρεί τα διάφορα συστήματα αρχείων και να παρέχει στις διεργασίες ό,τι μπορεί να χρειαστούν.

Για την επίλυση του προαναφερθέντος προβλήματος το ΛΣ πρέπει να λαμβάνει υπ' όψη τις απαιτήσεις των διεργασιών και να παίρνει διάφορες αποφάσεις αναφορικά με τον διαμοιρασμό/την παροχή των πόρων. Βασικό συστατικό ενός ΛΣ αποτελεί ο χρονοδρομολογητής (scheduler). Ο χρονοδρομολογητής παίρνει αποφάσεις βασισμένες σε μια συγκεκριμένη πολιτική και αφορούν τη χρήση του επεξεργαστή από τις διεργασίες με στόχο τη βέλτιστη απόδοση του συστήματος. Η απόδοση από τη μεριά της μπορεί να μεταφράζεται είτε σε καλή αποκρισιμότητα - χαρακτηριστικό απαραίτητο σε συστήματα γενικού σκοπού, είτε σε υψηλό throughput - απαραίτητο σε συστήματα μεγάλης κλίμακας, όπως servers και υπερυπολογιστές.

...

1.3 Εικονικές Μηχανές (VM)

Η έννοια των εικονικών μηχανών υπάρχει από την δεκαετία του 1960 αλλά είναι τα τελευταία 10 χρόνια που έχει επανέλθει στο προσκήνιο, κυρίως επειδή η υψηλή υπολογιστική ισχύς των σύγχρονων συστημάτων προσφέρει τη δυνατότητα υλοποίησής τους.

Εισαγωγή

2.1 Η γλώσσα προγραμματισμού C

Μπλα μπλα μπλα, μπλα μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα μπλα μπλα μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα
μπλα μπλα, μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα μπλα,
μπλα μπλα μπλα, μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα, μπλα μπλα μπλα μπλα
μπλα, μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα μπλα, μπλα
μπλα μπλα, μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα μπλα,
μπλα μπλα μπλα, μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα, μπλα μπλα μπλα, μπλα

[illegible]

Βιβλιογραφία

- [Appe00] Andrew W. Appel and Amy P. Felty, “A Semantic Model of Types and Machine Instructions for Proof-Carrying Code”, in *Proceedings of the 27th Annual Symposium on Principles of Programming Languages (POPL 2000)*, pp. 243–253, ACM Press, 2000.
- [Appe01] A. W. Appel, “Foundational Proof-Carrying Code”, in *Proceedings of the 16th Annual IEEE Symposium on Logic in Computer Science*, pp. 247–258, June 2001.
- [Bohm85] C. Böhm and A. Bernarducci, “Automatic Synthesis of Typed λ -Programs on Term Algebras”, *Theoretical Computer Science*, vol. 39, no. 2–3, pp. 135–154, August 1985.
- [Chur32] A. Church, “A Set of Postulates for the Foundations of Logic”, *Annals of Mathematics*, vol. 33, no. 1, pp. 346–366, 1932.
- [Chur33] A. Church, “A Set of Postulates for the Foundations of Logic”, *Annals of Mathematics*, vol. 34, no. 2, pp. 839–864, 1933.
- [Gira72] J.-Y. Girard, *Interprétation Fonctionnelle et Élimination des Coupures Dans l’Arithmétique d’Ordre Supérieur*, Ph.D. thesis, Université Paris 7, 1972.
- [Gira89] J.-Y. Girard, Y. Lafont and P. Taylor, “Proofs and Types”, *Tracks in Theoretical Computer Science*, 1989.
- [Harp95] Robert Harper and Greg Morrisett, “Compiling Polymorphism Using Intensional Type Analysis”, in *Proceedings of the 22nd Annual Symposium on Principles of Programming Languages (POPL 1995)*, pp. 130–141, ACM Press, 1995.
- [Morr98] Greg Morrisett, David Walker, Karl Crary and Neal Glew, “From System F to Typed Assembly Language”, in *Proceedings of the 25th Annual Symposium on Principles of Programming Languages (POPL 1998)*, pp. 85–97, ACM Press, January 1998.
- [Necu96] G. Necula and P. Lee, “Safe Kernel Extensions without Run-Time Checking”, in *Proceedings of the 2nd USENIX Symposium on Operating System Design and Implementation*, pp. 229–243, USENIX Association, 1996.
- [Necu97] G. Necula, “Proof-Carrying Code”, in *Proceedings of the 24th Annual Symposium on Principles of Programming Languages (POPL 1997)*, pp. 106–119, New York, January 1997, ACM Press.
- [Necu98] G. Necula, *Compiling with Proofs*, Ph.D. thesis, Carnegie Mellon University, September 1998.
- [Paul89] C. Paulin-Mohring, *Extraction de Programmes Dans le Calcul des Constructions*, Ph.D. thesis, Université Paris 7, January 1989.
- [Paul93] Christine Paulin-Mohring, “Inductive Definitions in the System Coq: Rules and Properties”, in M. Bezem and J. F. Groote, editors, *Proceedings of the 1st Int. Conf. on Typed Lambda Calculi and Applications, TLCA ’93, Utrecht, The Netherlands, 16–18 March 1993*, vol. 664, pp. 328–345, Springer-Verlag, Berlin, 1993.

- [Pfen90] F. Pfenning and C. Paulin-Mohring, “Inductively defined types in the Calculus of Constructions”, in *Proceedings of Mathematical Foundations of Programming Semantics*, vol. 442 of *Lecture Notes in Computer Science*, Berlin, 1990, Springer-Verlag. technical report CMU-CS-89-209.
- [Reyn74] John. C. Reynolds, “Towards a Theory of Type Systems”, in Ehring et al., editor, *Lecture Notes in Computer Science*, vol. 19, pp. 408–425, Springer-Verlag, 1974.
- [Sell94] M. P. A. Sellink, “Verifying process algebra proofs in type theory”, in D. J. Andrews, J. F. Groote and C. A. Middelburg, editors, *Proceedings of the International Workshop on Semantics of Specification Languages (SOSL 1993)*, Springer, 1994.
- [Shao02] Z. Shao, B. Saha, V. Trifonov and N. Papaspyrou, “A Type System for Certified Binaries”, in *Proceedings of the 29th Annual Symposium on Principles of Programming Languages (POPL 2002)*, pp. 217–232, Portland, OR, USA, January 2002.

Παράρτημα Α

Ευρετήριο συμβολισμών

$A \rightarrow B$: συνάρτηση από το πεδίο A στο πεδίο B .

Παράρτημα Β

Ευρετήριο γλωσσών

Haskell : η γλώσσα της ζωής μου.

Παράρτημα C

Ευρετήριο αριθμών

42 : life, the universe and everything.